

**Oplegnotitie Aanbevelingen Rekeningcommissie
m.b.t. jaarstukken 2017
Gemeenteblad 2018 nr. 60**

Rol van de raad

De raad krijgt dit raadsvoorstel voorgelegd om achteraf het uitgevoerde beleid van het college te controleren.

Context van het raadsvoorstel

De rekeningcommissie onderzoekt de jaarstukken (jaarrekening en het jaarverslag) via welke het college over elk begrotingsjaar aan de raad verantwoording aflegt over het gevoerde financieel beheer en beleid. Ter voorbereiding van de vaststelling van de jaarstukken 2017, die vóór 15 juli 2018 vastgesteld moet zijn, adviseren de raadscommissies en de rekeningcommissie aan de raad en deelt aan de raad de opmerkingen en bedenkingen mee die zij naar aanleiding van haar bevindingen van belang acht. Aan de raad kan zij ter zake voorstellen en aanbevelingen doen.

Opties van het raadsvoorstel op hoofdlijnen

De Rekeningcommissie is na bestudering van de jaarstukken 2017 tot het advies gekomen, aanbevelingen aan het college van B&W en de raad te doen over het verbeteren van het interne systeem van de gemeente en het verbeteren van de rapportage aan de raad.

Financiële/ personele/ juridische gevolgen? Nee.

Is achteraf meetbaar of de doelstellingen gehaald zijn? Ja, de afhandeling van de aanbevelingen worden tussentijds door de Auditcommissie gemonitord en volgend jaar in de vergadering van de Rekeningcommissie besproken. De raad kan de aanbevelingen volgen via Ibabs.

Is er een tijdpad bijgevoegd? Nee

Zijn er bijlagen bijgevoegd of ter inzage? Nee

Raadsvoorstel

Brunssum, d.d. : 3 juli 2018
Gemeentebld : 2018/60
Afdeling : Griffie
Verseon nr. :
Onderwerp : Aanbevelingen rekeningcommissie met betrekking tot de jaarstukken 2017

Aan de raad.

De rekeningcommissie (12 juni 2018) en de raadscommissies (19 juni 2018) hebben in hun vergaderingen gesproken over de jaarstukken 2017, inhoudende het jaarverslag en de programmarekening 2017. In deze vergaderingen hebben de commissies vragen gesteld, waarop zij van het college, de ambtelijke organisatie en de accountant antwoorden en toezeggingen hebben gekregen.

De gemeenteraad heeft het controleprotocol accountantscontrole jaarrekening 2017 op 12 december 2017 vastgesteld. Uw raad heeft door middel van dit controleprotocol de kaders vastgesteld waarbinnen de accountantscontrole, onderdeel rechtmatigheid, door de externe accountant dient plaats te vinden. De constatering van de accountant zijn op basis van dit controleprotocol gedaan. Onvolkomenheden en begrotingsoverschrijdingen kunnen ertoe leiden dat ten aanzien van deze punten de rechtmatigheid aan de Programmarekening 2017 wordt onthouden door de externe accountant. In overeenstemming met het Controleprotocol Accountantscontrole jaarrekening 2017 zijn alle afwijkingen groter dan de rapporteringstolerantie van €50.000 met het bestuur van de ambtelijke organisatie besproken. Deze afwijkingen zijn in de jaarrekening niet meer gecorrigeerd. De accountant heeft zijn controle van de jaarrekening 2017 van gemeente Brunssum afgerond en zal een goedkeurende controleverklaring op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid verstrekken. Dit houdt in dat er dit jaar geen onrechtmatigheden gecorrigeerd hoeven worden om de rechtmatigheidsverklaring alsnog te verkrijgen.

De aanbevelingen over de rekening van 2016 zijn onder toezicht van de auditcommissie uitgevoerd.

Geconstateerd wordt dat de rekening steeds meer beleidsinhoudelijk wordt. Het voornemen om de rekening 2017 voor wat betreft de financiële kant door de rekeningcommissie en beleidsmatige kant in de overige raadscommissies te bespreken, is uitgevoerd. Daarbij is ook nog een extra moment tot het stellen van vragen geboden op woensdag 6 juni 2018.

Zoals gebruikelijk vraagt de rekeningcommissie de raad om de monitoring van de voortgang rondom de aanbevelingen gedurende het jaar bij de auditcommissie neer te leggen.

Het resultaat van de rekening 2017 is € 3.163.000 positief. Dit positieve resultaat is vrijwel geheel incidenteel van aard en € 275.000 structureel (lagere lasten sociaal domein WMO).

De belangrijkste oorzaak voor het positief financieel resultaat ligt in het sociaal domein (€ 1.811.000). Verwachte tekorten op het sociaal domein zijn in de Prorap vanuit de algemene reserve en de reserve Sociaal domein bijgeraamd (per saldo was € 1.632.000 bijgeraamd waarvan € 816.000 uit de reserve Sociaal domein en de rest uit de algemene reserve). Zonder deze bijraming zou er een veel kleiner overschot van € 179.000 zijn geweest.

Ook als het gaat om personeelskosten is er een voordeel (€ 541.000) dat veroorzaakt wordt door een bijraming in de Prorap (van € 824.000) die achteraf deels niet nodig bleek. Overigens zou er zonder deze onttrekking uit de reserves een tekort op personeelskosten zijn geweest.

In totaal is dus € 2.173.000 van het resultaat het gevolg van te hoge bijramingen in de Prorap.

In het jaarresultaat zitten enkele afwijkingen die niet te voorzien waren en zich pas na het opstellen van de Prorap voordeden. Het gaat om de hogere baten bouwleges (€ 389.000), hogere ontvangen BTW compensatie (€ 78.000) en het niet aanwenden van de post onvoorzien (€ 75.000). In totaal € 542.000 waarmee € 2.894.000 van het totale resultaat verklaard is.

Meerjarige investeringen lopen per definitie over het boekjaar heen. De hieraan gekoppelde budgetten lopen dus ook niet in de pas. Dat levert in het ene jaar een voordeel op en in het andere jaar een nadeel. Meerjarig pakt dit wel neutraal uit. De volgende posten in het jaarresultaat worden hierdoor verklaard: een voordeel op overhead technische infrastructuur (€ 203.000), een nadeel op de grondexploitatie (€ 278.000), een voordeel door de BTW-component Afvalstoffenheffing (€ 301.000), een voordeel door de BTW-component Rioolheffing (€ 198.000) en een nadeel rentebaten langlopende leningen (€ 277.000). In totaal € 147.000 waarmee € 3.041.000 van het totale resultaat verklaard is.

En verder wordt het resultaat gecompliceerd met lagere lasten Uitvoering banenafpraak (€ 122.000) en het overschot sociaal domein dat er zonder bijraming in de prorap zou zijn geweest (€ 179.000), waarmee het volledige resultaat van € 3.163.000 verklaard is.

Op pagina 12 van het Jaarverslag 2017 staan de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2017 vermeld.

Het accountantsverslag van KSG d.d. 4 juni 2018 geeft een positief beeld van de door KSG uitgevoerde controle.

De rekeningcommissie adviseert om de aanbevelingen van de accountant over te nemen, te weten:

- Verantwoordingssystematiek vooruitbetalingen ambulante Jeugdhulp: Door de gewijzigde verantwoordingssystematiek vanaf 2017 adviseren we de ambtelijke organisatie een schatting van de overloop van de ambulante Jeugdhulp voor 2018 ultimo boekjaar te corrigeren. De schatting kan na de nulmeting in 2017 op basis van ervaringscijfers bepaald worden. Daarnaast adviseren we eveneens een schatting van de nabetalings in Q1 van het volgend boekjaar te bepalen en in mindering te brengen op het bedrag van de overloop aan ambulante Jeugdhulp.
- Nabetaling ambulante Jeugdhulp: Door de gewijzigde verantwoordingssystematiek bij de ambulante Jeugdhulp verdient het aanbeveling om op bestuurlijk niveau verantwoordings- en prestatieafspraken met gegunde en niet-gegunde zorgaanbieders overeen te komen.
- Grondexploitatie: Wij adviseren de financiële risico's in de waardering van de grondexploitaties op basis van de heersende marktomstandigheden en consistente uitgangspunten in te schatten en te (blijven) bewaken. Externe taxaties zijn voor 1 januari 2019 noodzakelijk voor de strategische gronden, nadat de bestemming van strategische gronden nader binnen de gemeente Brunssum overeengekomen is. Wij verzoeken u hierop toe te zien.
- Vanaf 2018 adviseren we de gemeente Brunssum de correctieboeking van tussentijdse winstneming bij grondexploitaties met een positief resultaat (lees: negatieve boekwaarde door vermindering opbrengsten op de boekwaarde) jaarlijks te herzien en te corrigeren op de boekwaarde. Het positieve resultaat op het Taakveld 8.2 Grondexploitaties kan vervolgens via de resultaatbestemming in een bestemmingsreserve winsten GREX worden opgenomen. Binnen deze verwerkingswijze is het saldo van de tussentijdse winsten zichtbaar binnen het eigen vermogen, wanneer op enig moment grondexploitaties afgesloten worden met een lagere boekwinst aan het einde van de projectduur.
- Bestemmingsreserves en voorzieningen: Daarom adviseren we de bestemmingsreserves voor toekomstige jaren af te bouwen door:
 - a/ deze te laten vrijvallen in de algemene middelen;
 - b/ mogelijke tekorten op de onderhoudsvoorzieningen met toevoegingen aan de voorzieningen via de exploitatierekening aan te zuiveren.

- Onderhoudsvoorziening riolering vervangingsinvesteringen: Wij adviseren de gemeente Brunssum de financiële effecten van het MIP 2018 tot 2021 en beleidskeuzes hierin naar een meerjarenraming van investeringen te vertalen, waarbij de uitputting van de voorziening rioleringsvervangingsinvesteringen financieel zichtbaar is.

Namens de Rekeningcommissie,

J.H.J. Janssen,
Voorzitter

Raadsbesluit

Gemeentebld : 2018/60
Verseon Nr. :
Afdeling : Griffie

De Raad der Gemeente Brunssum;

Gehoord de rekeningcommissie d.d. 12 juni 2017 en raadscommissies d.d. 19 juni 2017 en gelezen het accountantsverslag 2017 d.d. 4 juni 2018;

Besluit:

De volgende aanbevelingen van de rekeningcommissie over te nemen en deze aan het college van Burgemeester en Wethouders op te dragen:

- Verantwoordingsystematiek vooruitbetalingen ambulante Jeugdhulp: Door de gewijzigde verantwoordingsystematiek vanaf 2017 adviseren we de ambtelijke organisatie een schatting van de overloop van de ambulante Jeugdhulp voor 2018 ultimo boekjaar te corrigeren. De schatting kan na de nulmeting in 2017 op basis van ervaringscijfers bepaald worden. Daarnaast adviseren we eveneens een schatting van de nabetalings in Q1 van het volgend boekjaar te bepalen en in mindering te brengen op het bedrag van de overloop aan ambulante Jeugdhulp.
- Nabetaling ambulante Jeugdhulp: Door de gewijzigde verantwoordingsystematiek bij de ambulante Jeugdhulp verdient het aanbeveling om op bestuurlijk niveau verantwoordings- en prestatieafspraken met gegunde en niet-gegunde zorgaanbieders overeen te komen.
- Grondexploitatie: Wij adviseren de financiële risico's in de waardering van de grondexploitaties op basis van de heersende marktomstandigheden en consistente uitgangspunten in te schatten en te (blijven) bewaken. Externe taxaties zijn voor 1 januari 2019 noodzakelijk voor de strategische gronden, nadat de bestemming van strategische gronden nader binnen de gemeente Brunssum overeengekomen is. Wij verzoeken u hierop toe te zien.
- Vanaf 2018 adviseren we de gemeente Brunssum de correctieboeking van tussentijdse winstneming bij grondexploitaties met een positief resultaat (lees: negatieve boekwaarde door vermindering opbrengsten op de boekwaarde) jaarlijks te herzien en te corrigeren op de boekwaarde. Het positieve resultaat op het Taakveld 8.2 Grondexploitaties kan vervolgens via de resultaatbestemming in een bestemmingsreserve winsten GREX worden opgenomen. Binnen deze verwerkingswijze is het saldo van de tussentijdse winsten zichtbaar binnen het eigen vermogen, wanneer op enig moment grondexploitaties afgesloten worden met een lagere boekwinst aan het einde van de projectduur.
- Bestemmingsreserves en voorzieningen: Daarom adviseren we de bestemmingsreserves voor toekomstige jaren af te bouwen door:
 - a/ deze te laten vrijvallen in de algemene middelen;
 - b/ mogelijke tekorten op de onderhoudsvoorzieningen met toevoegingen aan de voorzieningen via de exploitatierekening aan te zuiveren.
- Onderhoudsvoorziening riolering vervangingsinvesteringen: Wij adviseren de gemeente Brunssum de financiële effecten van het MIP 2018 tot 2021 en beleidskeuzes hierin naar een meerjarenraming van investeringen te vertalen, waarbij de uitputting van de voorziening rioleringsvervangingsinvesteringen financieel zichtbaar is.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

,voorzitter

,griffier.